

Nr 258.

Av herr **Ericsson, Herman, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänna tjänste- och familjepensionsreglementen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 339 med förslag till allmänna tjänste- och pensionsreglementen m. m. har bl. a. föreslagits, att pensionsbelopp och pensionsavdrag för lokförare och lokeldare vid statens järnvägar må fastställas till belopp, svarande mot lönegraden närmast högre än den, som gäller i lönehänseende. Anledningen härtill är, att dessa grupper åtnjuta loktjänstpenningar med växlande belopp, som anses utgöra en del av lönen.

Det finnes emellertid ytterligare en grupp, som åtnjuter loktjänstpenningar, nämligen maskinbiträdena i loktjänst.

Denna grupp har undantagits i förslaget.

Frågan om hänsynstagande till loktjänstpenningarna vid bestämmande av pensionsförmånen för lokpersonalen har tidigare vid några tillfällen varit föremål för statsmakternas behandling och senast vid 1937 års riksdag. I en motion, som då väcktes, yrkades, att lokförare, lokeldare och maskinbiträden i loktjänst måtte beträffande pensionsunderlaget placeras i 13 resp. 8 och 7 lönegraden. Motionen blev avslagen av riksdagen med hänvisning till den utredning beträffande lönerna, som 1936 års lönekommitté hade i uppdrag att utföra.

I sitt avstyrkande yttrande över motionen anförde järnvägsstyrelsen beträffande maskinbiträdena i loktjänst som sin mening, att loktjänstpenningarna för maskinbiträdenas del icke anses hava något inflytande på lönegradsplaceringen, varför en uppflyttning av ifrågavarande maskinbiträden *knappast* vore motiverad. Detta vaga uttalande tyckes tyda på att järnvägsstyrelsen inte varit bestämd motståndare till en uppflyttning av maskinbiträdena.

Beträffande denna fråga ha 1938 års pensionssakkunniga anført:

»Mot beredande av pensionsförhöjning för maskinbiträdena talar i främsta rummet att förekomsten av loktjänstpenningar för dessa tjänstemän icke kan sägas ha inverkat på lönesättningen. Vidare bör observeras, att maskinbiträdena icke uteslutande fullgöra loktjänstgöring utan även användas i annan tjänstgöring, vilken ej är förenad med rätt till loktjänstpenningar. En åtskillnad i pensionshänseende mellan olika innehavare av en och samma befattning, allt efter befattningshavarnas olika placering till tjänstgöring, synes böra undvikas. Dessa omständigheter tala för, att rätten till pensionsförhöjning med hänsyn till inkomst av loktjänstpenningar inskränkes att avse lokförare och lokeldare.»

Mot detta resonemang kan invändas, att, därest man vid lönesättningen tagit hänsyn till lokförares och lokeldares inkomst av loktjänstpenningar, kan detta anses hava inverkat på lönesättningen även för maskinbiträdena. Om lokförare och lokeldare redan vid lönesättningen blivit placerade i resp. 13 och 8 lönegraden, så hade sannolikt maskinbiträdena, som anses böra vara placerade en lönegrad lägre än lokeldare, blivit placerade i 7 lönegraden. Beträffande motivet att maskinbiträdena icke uteslutande fullgöra loktjänstgöring utan även användas i annan tjänstgöring, vilken ej är förenad med rätt till loktjänstpenningar, kan anföras, att maskinbiträde, som uttagits till loktjänst alltid fullgör sådan tjänst, och att det föreligger en klar gräns mellan arbetsuppgifterna för maskinbiträde i loktjänst och maskinbiträde i stationär tjänst, varför det icke bör vara någon svårighet att dela på dessa grupper i pensionshänseende. De sakkunnigas motivering på dessa huvudsakliga punkter är ej övertygande och utgör ej tillräckliga skäl för avslag. Maskinbiträdena tjänstgöra alltid tillsammans med antingen en lokförare eller en lokeldare, och samma skäl, som anförts för dessa, kunna vara tillämpliga även för maskinbiträdena. Om loktjänstpenningarna anses sporra lokförare och lokeldare att åtaga sig hårdare tjänstgöring, inverkar detta automatiskt på maskinbiträdet, som står vid deras sida, och det är därför med rättvisa och billighet överensstämmande, att de få samma förmåner.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att maskinbiträde i loktjänst får som tjänstepensionsavdrag och tjänstepensionsunderlag räkna 7 lönegraden.

Stockholm den 2 december 1941.

Herman Ericsson. Oscar Gottfrid Karlsson. C. A. Härdin.
